

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ

ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ
ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ
ЗА НАПРЯМОМ
«ВЗАЄМОДІЯ
З ГРОМАДСЬКІСТЮ»

Публікація підготовлена в рамках реалізації проекту ПРООН «Підтримка комплексного реформування державної служби шляхом посилення співпраці громадянського суспільства та уряду України», що реалізовується за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Норвегії.

За загальною редакцією **В. Купрія**, авторський колектив: **Н. Балдич, М. Кондратенко, В. Купрій, Л. Паливода**.

© Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні, 2019. Жодну частину цієї публікації не можна відтворювати, зберігати у пошуковій системі або передавати у будь-якому вигляді та будь-яким способом, зокрема, електронним, механічним, фотокопіюванням, записом чи іншим без попередньої письмової згоди. Думки, висновки чи рекомендації належать авторам чи упорядникам видання та не обов'язково відображають погляди Міністерства закордонних справ Норвегії, Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй чи інших агентств ООН.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ЗАГАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ РОЗРОБКИ МЕТОДОЛОГІЇ ОЦІНКИ	9
ОПЕРАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ПОНЯТЬ	15
МЕТА І ЗАВДАННЯ ОЦІНКИ	21
ПРОЦЕС ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ	23
МАТРИЦЯ ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ВИМІРЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ	27
ДОДАТКИ	37

ПЕРЕДМОВА

Невід'ємною ознакою належного врядування є орієнтація на діалог із суспільством, відкритість і прозорість, забезпечення довіри громадськості до державних органів. Сучасне суспільство вимагає від уряду більшої відкритості, прозорості, зворотного зв'язку в процесі імплементації державної політики. Виправдати такі очікування можна лише шляхом застосування діалогових форм управління, які, своєю чергою, здійснюються в межах різних моделей партнерства.

В Україні функціонують 65 центральних органів виконавчої влади, зокрема 18 міністерств та 47 інших центральних органів виконавчої влади, у тому числі 20 державних служб, 11 державних агентств, п'ять державних інспекцій, шість центральних органів виконавчої влади із спеціальним статусом та п'ять інших органів. Взаємодія з громадськістю є важливою функціональною складовою діяльності цих органів. Вона передбачає передусім отримання зворотного зв'язку, відстеження реакції громадськості на чинну державну політику, забезпечення прозорості та відкритості у діяльності органу влади.

На сьогодні вже впроваджується чимало ініціатив та практик державних органів щодо належної взаємодії з громадськістю. Проте життєздатність таких практик дуже часто залежить від лідерства керівників цих органів. Наявні правові механізми дуже часто фіксують недосконалість тих чи інших форм і методів взаємодії. А сама тема взаємодії влади з громадськістю більше переміщається у сферу інформування, а точніше — PR-стратегій.

Звісно, покращити ситуацію можна, зокрема, за таких умов:

- органи виконавчої влади переорієнтуються з простого інформування про свою діяльність через ЗМІ та веб-ресурси на двосторонню взаємодію з експертним середовищем, організаціями громадянського суспільства, різними громадськими групами задля покращення якості державної політики;

- функція взаємодії з громадськістю буде в діяльності органу виконавчої влади не периферійною, а пріоритетною, оскільки стане невід'ємною складовою процесу вироблення державної політики;

- розвиватиметься спроможність органів виконавчої влади забезпечувати ефективну взаємодію з громадськістю, застосовуючи належну практику підвищення кваліфікації державних службовців.

Наведене «меню» не є вичерпним. Але першим кроком на шляху покращення взаємодії органу влади з громадськістю може стати запровадження оцінки його діяльності за цим параметром. Це дасть можливість не просто уявити реальну картину, а й виявити проблемні питання та сформувані бачення необхідних змін і покращень.

1 www.center.gov.ua

2 http://civic.kmu.gov.ua/consult_mvc_kmu/news/article/show/1896

В Україні вже робилися перші спроби запровадити подібну оцінку. Зокрема, відповідну оцінку наприкінці 2011 року проводив Секретаріат Кабінету Міністрів України. За її результатами було підготовлено пропозиції керівництву Уряду щодо усунення недоліків у роботі за напрямом «взаємодія з громадськістю» та надано відповідні доручення органам виконавчої влади.

У 2012 р. на виконання Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні Національне агентство України з питань державної служби (НАДС) розробило Порядок проведення оцінки діяльності органів виконавчої влади за напрямом «взаємодія з громадськістю» та відповідні показники (індикатори): структурна спроможність, організаційно-технічне та кадрове забезпечення підрозділу з питань взаємодії з громадськістю, планування та організація роботи, проведення консультацій із громадськістю, взаємодія з громадською радою та сприяння розвитку громадянського суспільства. Результати аналізу оприлюднювалися Центром адаптації державної служби до стандартів ЄС¹.

У 2013 році Секретаріат Кабінету Міністрів України удосконалив методику оцінки результатів діяльності органів виконавчої влади за напрямом «робота з громадськістю». Результатом оцінки стала аналітична довідка, яку було подано на розгляд керівництва Кабінету Міністрів України, оприлюднено на урядовому веб-сайті «Громадянське суспільство і влада»², надіслано утвореній при Президентові України Координаційній раді сприяння розвитку громадянського суспільства, головам громадських рад, утворених при органах виконавчої влади відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. №996, органам виконавчої влади для врахування в роботі.

Набутий досвід аналізу є основою для подальших кроків у царині методологічного забезпечення оцінки діяльності органів виконавчої влади за зазначеним напрямом.

ЗАГАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ МЕТОДОЛОГІЇ ОЦІНКИ

Серед Цілей сталого розвитку 2016-2030 рр. визначено Ціль 16 «Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до

правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях», у межах якої встановлено:

ГЛОБАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

створити ефективні, підзвітні та прозорі установи на всіх рівнях; забезпечити доступ громадськості до інформації і захистити основні свободи відповідно до національного законодавства і міжнародних угод;

НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

підвищити ефективність діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Стратегія сталого розвитку «Україна — 2020» визначає, що метою реформи державного управління є побудова прозорої системи державного управління. Результатом впровадження рефор-

ми має стати створення ефективної, прозорої, відкритої та гнучкої структури публічної адміністрації із застосуванням новітніх інформаційно-комунікативних технологій (е-урядування),

5 Принципи державного управління визначаються за п'ятьма сферами:

- 1) стратегічні засади реформування державного управління;
- 2) формування і координація державної політики;
- 3) державна служба і управління людськими ресурсами;
- 4) підзвітність;
- 5) надання послуг.

яка здатна виробляти і реалізовувати цілісну державну політику, спрямовану на суспільний сталий розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики.

Європейські стандарти належного врядування сформульовані в документі SIGMA «Принципи державного управління», який містить систему принципів і критеріїв оцінки державного управління (далі — Принципи державного

управління). Принципи сформульовано на основі міжнародних стандартів і вимог, а також належних практик держав — членів ЄС та/або країн Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Низка країн визнає Принципи державного управління як перелік стандартів та систему принципів і критеріїв оцінки реформ державного управління. Зокрема, у сфері підзвітності⁵ визначено п'ять принципів.

П'ЯТЬ ПРИНЦИПІВ У СФЕРІ ПІДЗВІТНОСТІ

- Загальна організація центрального уряду є раціональною, відповідає належним політикам та нормативним актам і забезпечує належну внутрішню, політичну, судову, суспільну та незалежну підзвітність;
- право на доступ до публічної інформації передбачено законом і послідовно застосовується на практиці;
- запроваджено дієві механізми захисту прав особи на належне врядування та захист суспільних інтересів;
- справедливе ставлення у вирішенні адміністративних спорів забезпечується через механізми адміністративного оскарження та оскарження до суду;
- державні органи несуть відповідальність за неправомірні дії і гарантують відновлення у правах та/або відповідне відшкодування.

6 Затверджена розпорядженням КМУ від 24 червня 2016 р. №474-р., «Деякі питання реформування державного управління України»

Стратегія реформування державного управління на 2016–2020 роки⁶ з урахуванням Принципів державного управління серед напрямів реформування визначає також необхідність забезпечення підзвітності органів державного управління.

Рада Європи сприяє створенню середовища для участі громадськості, ухвалюючи відповідні політичні документи, як-от:

- Керівні принципи щодо громадської участі у процесі прийняття політичних рішень (2017 р.);
- Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод (ETS №5) і її додаткові протоколи;
- Конвенція про доступ до офіційних документів (СЄД №205);
- Рекомендація Rec (3) 3 Комітету Міністрів державам-членам щодо збалансованої участі жінок та чоловіків у прийнятті політичних і громадських рішень;

- Рекомендація CM/Rec (2007) 14 Комітету міністрів державам-членам щодо правового статусу неурядових організацій у Європі;
- Кодекс кращих практик громадської участі у процесі прийняття рішень (2009 р.);
- Додатковий протокол до Європейської хартії місцевого самоврядування про право участі у справах місцевого органу влади (СЄД №207);
- Рекомендація Rec (2001) 19 Комітету міністрів державам-членам про участь громадян у місцевому публічному житті.

Дотримуючись засад належного врядування влади, можна виокремити такі цінності та принципи ефективності діяльності органів виконавчої влади з взаємодії влади з громадськістю:

ВІДКРИТІСТЬ

передбачає наявність механізмів доступу громадськості до вироблення державної політики на всіх етапах цього процесу;

ПРОЗОРИСТЬ

передбачає забезпечення доступу до публічної інформації, а також інформування громадськості про розроблення, ухвалення та реалізацію державних рішень, систематичного звітування органу виконавчої влади про свою діяльність, роз'яснення суті політики;

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

передбачає забезпечення громадськості своєчасною, повною й точною інформацією щодо подій та діяльності, моніторингу та оприлюднення інформації про використання публічних фінансів і досягнення цілей діяльності;

КОМПЕТЕНТНІСТЬ

дотримання належних стандартів професіоналізму, здатність ухвалювати обґрунтовані дієві рішення, опанування відповідних навичок та знань для виконання своїх обов'язків належним чином;

НЕУПЕРЕДЖЕНІСТЬ

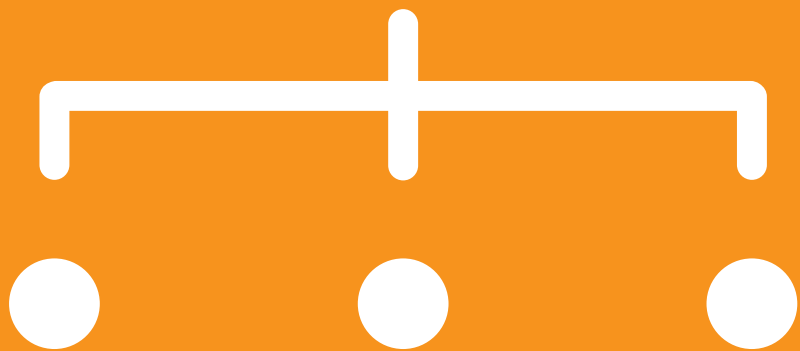
застосування рівного ставлення до всіх громадян, організацій громадянського суспільства, тобто об'єктивне ставлення до всіх у процесі вироблення політики, уникнення дискримінації;

ПОСЛІДОВНІСТЬ

планування взаємодії з орієнтацією на довгострокові стратегічні цілі, дотримання узгоджених принципів та засад взаємодії;

ДОБРОЧЕСНІСТЬ

дотримання етичних норм та запобігання проявам корупції.

ОПЕРАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ПОНЯТЬ

Для оцінки результативності діяльності міністерства чи іншого центрального органу виконавчої влади за напрямом «взаємодія з громадськістю» важливо розуміти термінологію, яка застосовується у цій сфері.

В основу діяльності у сфері підготовки рішень органів виконавчої влади, вироблення державної політики покладено розуміння, що в суспільстві існують різні (подекуди — альтернативні) погляди на зміст рішення, політики, носіями яких є заінтересовані сторони.

ГРОМАДСЬКІСТЬ

Фізичні особи та їх об'єднання, легалізовані відповідно до національного законодавства та практик, до яких, зокрема, належать громадські об'єднання, благодійні організації, релігійні організації, профспілкові організації, об'єднання роботодавців, бізнес-асоціації, творчі спілки, органи самоорганізації населення, кооперативи. Слід не плутати це поняття з поняттям «заінтересована сторона» (стейкхолдер). Остання може визначатися як частина суспільства, що є носієм корпоративного (групового) інтересу в процесі вироблення та впровадження державної політики в тій чи іншій сфері. Наприклад: студенти, власники квартир багатоквартирних будинків, батьки, депутати місцевих рад, виробники хліба, споживачі молочної продукції тощо. Тобто поняття «громадськість» більш широке.

ЗАІНТЕРЕСОВАНА СТОРОНА

7 Також замість терміну «заінтересовані сторони» вживається термін «стейкхолдери» (stakeholders). Стейкхолдери — це особи, які мають прямий чи непрямий інтерес (stake) у рішенні, що ухвалює чи ухвалив орган публічної влади. Стейкхолдерами можуть бути особи, які якимось інакше впливають на рішення чи зазнають впливу від такого рішення

Будь-яка фізична чи юридична особа, зокрема й організація громадянського суспільства без статусу юридичної особи, що має безпосередній або опосередкований інтерес щодо діяльності з розроблення, ухвалення та застосування рішення органу публічної влади. Заінтересовані сторони не варто плутати із зацікавленими, оскільки перші мають *інтерес* (користь, зиск), а другі — виявляють *цікавість* (зацікавленість, допитливість). Отже, *заінтересована сторона* (особа)⁷ має певний інтерес до чого-небудь, а зацікавлена (сторона) особа бажає, намагається дізнатися про щось у всіх подробицях, виявляє увагу до кого-, чого-небудь.

ОРГАНІЗАЦІЇ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА (ОГС)⁸

8 Тотожне поняття «інститути громадянського суспільства», що застосовується в низці нормативно-правових актів. Проте поняття ОГС більше відповідає міжнародній практиці визначення подібних організацій

Громадські об'єднання, професійні спілки та їх об'єднання, творчі спілки, організації роботодавців та їх об'єднання, благодійні, волонтерські та релігійні організації, органи самоорганізації населення, об'єднання власників житлових та нежитлових приміщень багатоквартирного будинку, відокремлені підрозділи іноземних неурядових організацій та інші юридичні особи приватного права або організації без статусу юридичної особи, зареєстровані в установленому законодавством порядку, метою яких є захист прав і свобод людини і громадянина або виключно своїх членів, представлення інтересів членів окремої територіальної громади або надання соціальних та інших суспільно значущих послуг без мети отримання прибутку.

ГРОМАДСЬКА УЧАСТЬ

Залучення окремих громадян, ОГС і громадянського суспільства в цілому до процесу ухвалення рішень органами публічної влади. Громадська участь в ухваленні рішень відрізняється від лобювання ставленням до ділових інтересів.

Взаємодія з громадськістю має відповідати **принципам**, визначеним у Керівних принципах Ради Європи щодо громадської участі у процесі прийняття політичних рішень (2017 р.) та Кодексі кращих практик участі громадськості у процесі прийняття рішень (2009 р.), а саме:

- взаємоповага між усіма суб'єктами як основа для чесної взаємодії та взаємної довіри;
- повага до незалежності ОГС, незалежно від того, чи їх погляди відповідають точці зору органів публічної влади;
- повага до позиції органів публічної влади, на яких лежить відповідальність і підзвітність за ухвалення рішень;
- відкритість, прозорість і підзвітність;
- оперативність, за якої всі суб'єкти пропонують відповідний зворотний зв'язок;
- недискримінація та інклюзивність: надання усім менш привілейованим та найбільш уразливим групам можливості бути почутими, забезпечення врахування їхньої думки;
- гендерна рівність і рівноправна участь усіх груп, зокрема тих, що мають особливі інтереси та потреби, як-от: молоді, людей похилого віку, осіб із інвалідністю і меншин;
- доступність завдяки використанню чіткої лексики та відповідних засобів участі, офлайн або онлайн і на будь-якому пристрої.

Взаємодія передбачає різні ступені залучення громадськості (див. рис. 1).

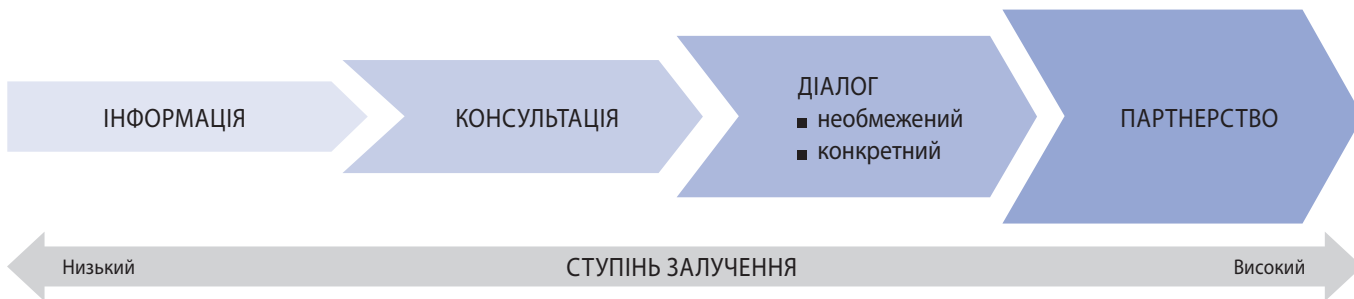

Рис. 1. Ступінь залучення громадськості та ОГС до ухвалення рішень

Взаємодію з громадськістю не варто ототожнювати чи пов'язувати з організацією роботи зі зверненнями громадян, оскільки ця функція відмінна за змістом.

Спираючись на зазначені принципи, можна визначити чотири рівні взаємодії з громадськістю (від простішого (елементарного) до складного): інформування — консультації — залучення до процесу вироблення політики — партнерство. Отже, взаємодія з громадськістю передбачає:

ІНФОРМУВАННЯ

односторонні відносини, під час яких орган виконавчої влади надає громадськості інформацію про розроблення, ухвалення та реалізацію державних рішень, механізми участі громадян та організацій громадянського суспільства у формуванні та реалізації державної політики. Ці відносини передбачають як надання інформації за ініціативою органу влади, так і надання її на вимогу громадськості (відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»);

КОНСУЛЬТАЦІЇ

комунікація, під час якої орган виконавчої влади оприлюднює проекти своїх рішень з метою отримання коментарів, зауважень, пропозицій від громадськості або проводить консультації з громадськістю щодо реалізації рішень, політик, які вже впроваджуються або впровадження яких завершилося. Як правило, проведення консультацій ініціює орган влади;

АКТИВНУ УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ У ВИРОБЛЕННІ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ (ДІАЛОГ)

рівень взаємодії, за якої орган виконавчої влади залучає представників громадськості до робочих груп, експертних рад тощо в процесі вироблення проектів конкретних нормативно-правових актів (НПА), рішень, політик. Представники громадськості є повноправними учасниками процесу вироблення рішень, проектів НПА. Результатом такої взаємодії є спільне рішення. Діалог може бути ініційований як органами влади, так і ОГС;

ПАРТНЕРСТВО

рівень взаємодії, за якого орган виконавчої влади та організації громадянського суспільства здійснюють взаємний обмін різного роду ресурсами (наприклад, делегування організаціям громадянського суспільства надання певного виду послуг, спільне проведення заходів тощо).

Кожен рівень передбачає три етапи:
планування ▶ **дія** ▶ **результат**.

На етапі планування міністерство (інший ЦОВВ) ухвалює відповідні НПА, інші рішення, якими визначаються заплановані дії щодо організації процесу взаємодії з громадськістю. На етапі

«дія» відповідні структурні підрозділи докладають належних зусиль, проводять заходи, які втілюють заплановане чи забезпечують виконання відповідних вимог законодавства. Етап «результат» передбачає аналіз досягнутих результатів та зіставлення їх із очікуваннями, оцінюються зміни внаслідок докладених зусиль.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОЦІНКИ

Визначення стану та дієвості (рівень виконання визначених завдань) взаємодії з громадськістю міністерства (або іншого ЦОБВ)⁹ та розроблення рекомендацій щодо вдосконалення функціонування його роботи за зазначеним напрямом, просування принципів належного врядування.

ЗАВДАННЯ ОЦІНКИ

⁹ Методика застосовується для оцінки діяльності окремого органа виконавчої влади (міністерства, центрального органа виконавчої влади) і не розрахована на оцінку в цілому діяльності усіх зазначених органів виконавчої влади.

- Визначити результативність діяльності міністерства (або іншого ЦОБВ) за напрямом «взаємодія з громадськістю» за параметрами: інформування громадськості, консультації з громадськістю, участь громадськості у виробленні та реалізації державної політики (діалог), партнерство організацій громадянського суспільства та органу виконавчої влади;
- визначити рівень виконання визначених завдань міністерства (або іншого ЦОБВ) за напрямом «взаємодія з громадськістю»;
- розробити рекомендації щодо вдосконалення діяльності міністерства (або іншого ЦОБВ) за напрямом «взаємодія з громадськістю».

ОБ'ЄКТ ОЦІНКИ

Діяльність міністерства (або іншого ЦОБВ) за напрямом «взаємодія з громадськістю».

ПРЕДМЕТ ОЦІНКИ

Ступінь реалізації функції органу виконавчої влади щодо взаємодії з громадськістю відповідно до вимог законодавства України та зобов'язань Уряду України із запровадження принципів належного врядування.

ПРОЦЕС ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ

Методи, що застосовуються під час оцінки:

- аналіз нормативно-правових актів, виданих органом виконавчої влади для реалізації функції взаємодії з громадськістю;
- аналіз офіційних звітів, листів, протоколів зустрічей і засідань та статистичних даних;
- аналіз публічних звітів та відкритих даних відповідних громадських організацій;
- контент-аналіз офіційного веб-сайту органу виконавчої влади;
- індивідуальні та групові інтерв'ю;
- фокус-групові обговорення.

Джерела інформації для збору даних:

- офіційні звіти про виконання Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства на 2016–2020 роки;
- офіційні звіти в межах вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації», відповідних постанов Кабінету Міністрів України;
- офіційний веб-сайт міністерства (або іншого ЦОБВ);
- веб-сайт «Громадянське суспільство і влада»;
- веб-сайти організацій громадянського суспільства, які взаємодіють із міністерством (або іншим ЦОБВ);

- матеріали інтерв'ю з членами громадської ради та інших консультативно-дорадчих органів при міністерстві (або іншому ЦОБВ), а також із представниками організацій громадянського суспільства, що мають досвід взаємодії з міністерством (або іншим ЦОБВ);
 - представники підрозділу міністерства (або іншого ЦОБВ), що відповідає за реалізацію функції «взаємодія з громадськістю»;
 - звіти, індекси та рейтинги міжнародних урядових і неурядових організацій щодо рівня та стану залучення громадськості в Україні.
- анкета напівструктурованого інтерв'ю;
 - анкета оцінки відповідного змісту офіційного веб-сайту;
 - гайд фокус-групового обговорення.

Важливість підтверджувальних даних та вимірювань. Оцінку дуже складно здійснювати без надійної інформації про результати діяльності міністерства (іншого ЦОБВ) за напрямом «взаємодія з громадськістю». Задля забезпечення такої надійності до уваги передусім беруться офіційні дані, чергу насамперед із відкритих джерел інформації.

Окрім того, під час інтерв'ю з представниками цільових груп необхідно з'ясувати інтерпретацію кількісних показників діяльності міністерства (іншого ЦОБВ), а також якісні характеристики виконання функції взаємодії з громадськістю.

Інструменти оцінки:

- матриця показників для вимірювання результативності;
- анкета самооцінки підрозділу міністерства, що відповідає за реалізацію функції «взаємодія з громадськістю»;

КРОКИ ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ:

МАТРИЦЯ ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ВИМІРЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

РІВНІ ВЗАЄМОДІЇ	ЕТАПИ	Прогрес (тренди або динаміка) у досягненні результатів			
		0–1	1,25–2	2,25–3	3,25–4
		Результати не вимірюються через їх відсутність або декларуються лише наміри	Наявні незначні результати або є одиничні (разові) прояви	Наявні суттєві результати	Наявні відмінні результати, що відзначаються сталістю
ІНФОРМУВАННЯ	ПЛАНУВАННЯ				
	Опис отриманих даних ¹⁰				
	ДІЯ				
	Опис отриманих даних				
	РЕЗУЛЬТАТИ				
Опис отриманих даних					

¹⁰ Стилий опис підстав, на яких визначено той чи інший рівень прогресу.

КОНСУЛЬТАЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ	ПЛАНУВАННЯ				
	Опис отриманих даних				
	ДІЯ				
	Опис отриманих даних				
	РЕЗУЛЬТАТИ				
	Опис отриманих даних				
ЗАЛУЧЕННЯ ДО ПРОЦЕСУ ВИРОБЛЕННЯ ПОЛІТИКИ	ПЛАНУВАННЯ				
	Опис отриманих даних				
	ДІЯ				
	Опис отриманих даних				
	РЕЗУЛЬТАТИ				
	Опис отриманих даних				
ПАРТНЕРСТВО	ПЛАНУВАННЯ				
	Опис отриманих даних				
	ДІЯ				
	Опис отриманих даних				
	РЕЗУЛЬТАТИ				
	Опис отриманих даних				

Представлена матриця використовується для проведення оцінки. За кожним рівнем взаємодії (інформування, консультації з громадськістю, залучення до процесу вироблення політики, партнерство) визначається прогрес на кожному етапі (планування, дія, результати). До відповідних комірок вносяться стислі записи, які характеризують стан та обґрунтовують оцінку.

На кожному рівні слід з'ясувати, що відбувається і яких результатів досягнуто на етапах планування, дії, впливу / наслідків. При цьому до уваги беруться очікувані дії, рішення, що витікає із вимог законодавства, окремих НПА. Наприклад, на рівні «консультації з громадськістю» на етапі «планування» міністерство повинно скласти щорічний орієнтовний план консультацій із громадськістю. Таким чином, під час оцінки необхідно з'ясувати, чи наявний цей план, чи його оприлюднено, ким він затверджений, яким чином було визначено його зміст.

На підставі зібраних фактів та даних експертним шляхом визначається прогрес у досягненні очікуваних результатів. Фактично, такий прогрес можна оцінити на кожному етапі кожного рівня за чотирибальною шкалою. Якщо оцінку здійснюють зовнішні експерти, то то її виводять на основі думки як мінімум трьох експертів (середнє арифметичне). Тобто необхідно залучити як мінімум трьох зовнішніх експертів. У разі самооцінки її виставляють за результатами обговорення даних, отриманих внутрішньою командою з оцінки (яка має об'єднати представників різних структурних підрозділів).

У таблиці наведено критерії присвоєння тієї чи іншої оцінки.

0–1	1,25–2	2,25–3	3,25–4
Результати не вимірюються через їх відсутність або декларуються лише наміри	Наявні незначні результати або є одиничні (разові) прояви	Наявні суттєві результати	Наявні відмінні результати, що відзначаються сталістю
Обов'язкові дії відсутні або відповідні державні службовці, структурні підрозділи лише декларують, що певні дії робитимуться в майбутньому чи здійснюються на підставі окремих усних розпоряджень, доручень без ухвалення розпорядчих актів	Дії разові, не вноrmовані й залежать від волі окремого керівника, державного службовця. Такі дії можуть реалізовуватися як окрема реакція на потребу, що виникла, чи наявну проблему. Дії можуть здійснюватися на виконання вимог відповідного законодавства, проте вони достатньо формальні або не відповідають реальним потребам чи поточній ситуації	Усі необхідні дії здійснюються належним чином. Результатів досягнуто в належний, ефективний спосіб	Дії призводять до очікуваних результатів. Напрацьована практика та здобутий досвід є позитивними та ефективними і можуть застосовуватися іншими органами виконавчої влади. Отримані результати є сталими. Запроваджені практики, процедури застосовуватимуться й надалі, оскільки належним чином унормовані

Для оцінки застосовується чотирибальна шкала з кроком оцінки в 0,25. Ось, наприклад, як може виглядати заповнена таблиця за рівнем «Інформування».

РІВНІ ВЗАЄМОДІЇ	ЕТАПИ	Прогрес (тренди або динаміка) у досягненні результатів			
		0–1	1,25–2	2,25–3	3,25–4
		Результати не вимірюються через їх відсутність або декларуються лише наміри	Наявні незначні результати або є одиничні (разові) прояви	Наявні суттєві результати	Наявні відмінні результати, що відзначаються сталістю
ІНФОРМУВАННЯ	ПЛАНУВАННЯ		1,5		
	Опис отриманих даних ¹⁰	<i>Роботу з інформування організовано відповідно до плану комунікацій. Наявна комунікаційна стратегія, проте вона тривалий час не актуалізувалася. Застосовується достатньо обмежений набір каналів комунікації: офіційний веб-сайт, прес-конференції</i>			
	ДІЯ			2,75	
	Опис отриманих даних	<i>Проводяться щотижневі брифінги для ЗМІ, забезпечено високу відвідуваність офіційного веб-сайту, громадськість має можливість отримувати спеціальну веб-розсилку новин</i>			
	РЕЗУЛЬТАТИ		1,75		
	Опис отриманих даних	<i>ОГС — члени громадської ради достатньо поінформовані про діяльність міністерства. Разом із тим інформація, яка надається широкій громадськості через обмежену кількість комунікаційних каналів, є часто неактуальною. Інформування переважно відбувається на етапі вже ухвалення рішення</i>			

11 Визначається як середнє арифметичне трьох оцінок: $(1,5 + 2,75 + 1,75) / 3$.

На підставі оцінок за кожним етапом визначається загальна оцінка окремого рівня. У вищенаведеному прикладі рівень «інформування» оцінюватиметься на 2¹¹. Така оцінка означатиме, що на рівні «інформування» орган виконавчої влади досяг певних, але незначних результатів. Такі результати переважно є одиничним проявом окремих досягнень без достатньої сталості. Попри докладені суттєві зусилля результативність таких дій є незначною і не забезпечує достатнього очікуваного інформування громадськості.

Перед початком заповнення матриці необхідно обов'язково проаналізувати організаційну структуру забезпечення взаємодії з громадськістю. Для цього слід вивчити оргструктуру органу виконавчої влади, організацію та ресурсне забезпечення діяльності відповідного структурного підрозділу, який забезпечує організацію взаємодії з громадськістю.

При цьому варто звернути увагу на відповідні управлінські процеси, структуру взаємодії різних структурних підрозділів органу виконавчої влади в процесі інформування громадськості, організації консультацій з громадськістю тощо.

Нижче наведено опис очікуваного прогресу, який слугує відправною точкою для порівняння з фактичним прогресом. На підставі зібраних даних експерт з оцінки визначає оцінку за кожним етапом у межах кожного рівня взаємодії. Якщо оцінку проводить декілька експертів (рекомендується для упередження суб'єктивізму проводити оцінку командою у складі і трьох експертів), то на підставі оцінок експертів визначається фінальна оцінка (середнє арифметичне) за кожним рівнем взаємодії з громадськістю.

ІНФОРМУВАННЯ	ПЛАНУВАННЯ	<p>Наявність і відповідність вимогам законодавства:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ нормативно-правових і розпорядчих документів органу виконавчої влади щодо інформування про діяльність органу виконавчої влади, розроблення, ухвалення та реалізацію державних рішень, механізми участі громадян у формуванні та реалізації державної політики, доступу до публічної інформації, розпорядником якої є орган виконавчої влади; ■ комунікаційної стратегії; ■ каналів інформування; ■ доступу до відкритих баз даних, володільцем яких є орган виконавчої влади.
	ДІЯ	<ul style="list-style-type: none"> ■ Дотримання процедур надання доступу до публічної інформації, розпорядником якої є орган виконавчої влади; ■ оперативне інформування про діяльність органу виконавчої влади через різні канали комунікації; ■ оприлюднення звітів про роботу органу виконавчої влади, про використання коштів державного бюджету; ■ інформування про сутність, зміст державної політики (у сфері діяльності органу виконавчої влади).
	РЕЗУЛЬТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> ■ Інформування громадськості відбувається на різних етапах циклу вироблення державної політики у відповідній сфері; ■ надана інформація є актуальною та затребуваною; ■ забезпечено належний ступінь поінформованості основних заінтересованих груп;

КОНСУЛЬТАЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ	ПЛАНУВАННЯ	<ul style="list-style-type: none"> ■ Інституалізація процедур та стандартизація консультацій з громадськістю на рівні органу виконавчої влади; ■ наявність у регламенті розроблення та ухвалення рішень процедур консультацій із громадськістю; ■ наявність і відповідність плану консультацій із громадськістю; ■ передбачуваність і прогнозованість процесу розроблення документів державної політики, проектів відповідних рішень.
	ДІЯ	<ul style="list-style-type: none"> ■ Належне проведення консультацій із громадськістю; ■ різноманітність форм консультацій із громадськістю, які забезпечують реальну можливість впливати на процес ухвалення рішень, починаючи з ранніх етапів; ■ використання онлайн-платформ для організації консультацій із громадськістю; ■ наявність і відповідність механізмів зворотного зв'язку з громадськістю в процесі впровадження ухвалених рішень, реалізації чинної державної політики в сфері діяльності органу виконавчої влади; ■ наявність та відповідність практики звітування про проведенні консультації з громадськістю; ■ застосування діалогових форм консультацій із громадськістю.
	РЕЗУЛЬТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> ■ Порядок і ступінь урахування результатів консультацій із громадськістю; ■ належний порядок розгляду і врахування пропозицій, що надходять від ОГС; ■ вплив ОГС на формування порядку денного державної політики (стратегічний план діяльності органу виконавчої влади, плани діяльності органу виконавчої влади тощо).

ЗАЛУЧЕННЯ ДО ПРОЦЕСУ ВИРОБЛЕННЯ ПОЛІТИКИ	ПЛАНУВАННЯ	<ul style="list-style-type: none"> ■ Інституалізовані процедури сприяння проведенню громадської експертизи діяльності; ■ інституалізація різноманітних консультативно-дорадчих органів при міністерстві (іншому ЦОБВ).
	ДІЯ	<ul style="list-style-type: none"> ■ Кількість і тематична спрямованість консультативно-дорадчих органів, їх репрезентативність та відкритість, прозорість їхньої діяльності; ■ дотримання принципу неупередженості у формуванні та діяльності консультативно-дорадчих органів; ■ фактичний вплив консультативно-дорадчих органів на процес розроблення та ухвалення рішень органу виконавчої влади, формування та реалізацію державної політики у відповідній сфері, на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці; ■ кількість проведених громадських експертиз (у разі надходження запитів) та дотримання належних процедур сприяння їх проведенню; ■ практика розроблення та імплементації заходів за результатами розгляду експертних пропозицій; ■ оприлюднення матеріалів громадських експертиз на веб-сторінці органу виконавчої влади та передача їх до Секретаріату Кабінету Міністрів України; ■ практика застосування громадського моніторингу та оцінки реалізації державної політики у відповідній сфері.
	РЕЗУЛЬТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ступінь урахування експертних пропозицій за результатами громадської експертизи в процесі вироблення рішень, впровадження державної політики, покращення діяльності органу виконавчої влади;

		<ul style="list-style-type: none"> ■ наявність успішних історій реального впливу консультативно-дорадчих органів на зміст рішень органу виконавчої влади, формування та реалізацію державної політики у відповідній сфері, на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці; ■ наявність ухвалених рішень, розроблених політик, які є «спільним здобутком» органу виконавчої влади та консультативно-дорадчих органів, організацій громадянського суспільства.
ПАРТНЕРСТВО	ПЛАНУВАННЯ	<ul style="list-style-type: none"> ■ Інституалізація конкурсних механізмів грантової (фінансової) підтримки (у разі наявності таких можливостей та / чи обов'язку); ■ наявність стратегії взаємодії з організаціями громадянського суспільства; ■ наявність плану заходів щодо реалізації національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства.
	ДІЯ	<ul style="list-style-type: none"> ■ Наявність заходів, проєктів, реалізованих спільно, у партнерстві з ОГС; ■ наявність прозорого та добросовісного конкурсного механізму підтримки проєктів організацій громадянського суспільства за рахунок коштів державного чи місцевого бюджету (грантової підтримки); ■ практика делегування (зокрема, соціального замовлення) органами виконавчої влади певних заходів, дій органам громадянського суспільства; ■ практика надання громадськістю волонтерської допомоги органу виконавчої влади в здійсненні повноважень; ■ практика замовлень певних послуг в ОГС.
	РЕЗУЛЬТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> ■ Вплив партнерства з ОГС на якість впроваджуваної державної політики, надання адміністративних послуг органом виконавчої влади (у разі надання); ■ стратегічний характер (довгостроковість) партнерства.

ДОДАТКИ

СТРУКТУРА ЗВІТУ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ЗА НАПРЯМОМ «ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ»	38
ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТАЦІЇ ДЛЯ АНАЛІЗУ ПІД ЧАС ОЦІНКИ	40
ПИТАННЯ ДЛЯ ІНТЕРВ'Ю З ПРЕДСТАВНИКОМ ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ	41
ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ФОКУС-ГРУПИ ІЗ СПІВРОБІТНИКАМИ ДЕРЖАВНОГО ОРГАНУ	45
ЗРАЗОК АНКЕТИ ДЛЯ ОПИТУВАННЯ ЧЛЕНІВ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ	46
ВИМОГИ ЩОДО ПУБЛІЧНОГО ЗВІТУВАННЯ	50
ПЕРЕЛІК ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ УКРАЇНИ ЩОДО УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ У ФОРМУВАННІ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ	53

СТРУКТУРА

ЗВІТУ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ЗА НАПРЯМОМ «ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ»

Список скорочень. У цьому розділі зазначається перелік абrevіатур чи інших скорочень, які використовуються у звіті.

Резюме. Стислий опис отриманих результатів оцінки, висновків та рекомендацій. Зазвичай обсяг цього розділу не має перевищувати двох сторінок. Резюме має надати чітке і однозначне уявлення про результати оцінки тим, хто не має достатньо часу для ознайомлення з повним звітом.

Мета та завдання оцінки. Опис мети та завдань оцінки. Мета — визначення стану та дієвості (рівень виконання визначених завдань) взаємодії з громадськістю міністерства (або іншого ЦОБВ) і подальше розроблення рекомендацій щодо вдосконалення його роботи за зазначеним напрямом, просування принципів належного врядування.

Завдання оцінки:

- визначити результативність діяльності міністерства (або іншого ЦОБВ) за напрямом «взаємодія з громадськістю» за такими параметрами: інформування громадськості, консультації з громадськістю, участь громадськості у виробленні та реалізації державної політики (діалог), партнерство організацій громадянського суспільства та органу виконавчої влади;
- визначити рівень виконання визначених завдань міністерства (або іншого ЦОБВ) за напрямом «взаємодія з громадськістю»;
- розробити рекомендації щодо вдосконалення діяльності міністерства (або іншого ЦОБВ) за напрямом «взаємодія з громадськістю».

Методологія оцінки. У цій частині звіту описується методологія оцінки, що передбачає визначення методів та інструментарію, використовуваних експертами з оцінки. При цьому власне інструментарій наводиться в окремих додатках до звіту (в разі потреби). У додатку необхідно навести заповнену матрицю вимірювання результатів.

Обов'язково слід окреслити обмеження процесу оцінки (стислість термінів, недоступність певних матеріалів чи інформації тощо).

Результати оцінки. У цій частині звіту описують конкретні результати оцінки. Вносяться отримані в процесі оцінки дані за кожним рівнем взаємодії з громадськістю.

Також на початку частини обов'язково слід описати організаційні засади забезпечення функції «взаємодія з громадськістю». Наводиться коротка інформація про відповідний структурний підрозділ органу виконавчої влади, до функцій якого належить забезпечення взаємодії з громадськістю. Варто описати управлінський процес взаємодії з громадськістю.

Висновки. У цій частині звіту стисло викладаються висновки на підставі аналізу, узагальнення отриманих даних. Висновки мають корелювати з завданнями оцінки.

Рекомендації. У цій частині звіту перераховуються рекомендації оцінюваному міністерству (іншому ЦОБВ) щодо вдосконалення взаємодії з громадськістю, розширення того позитивного досвіду, який було виявлено та описано в процесі оцінки.

Додатки. Обов'язково слід додати фінальний варіант матриці вимірювання результативності. Також необхідно долучити зразки анкет опитування, які використовувалися під час оцінки, коротку інформацію про команду з оцінки (експертів з оцінки).

1. Положення про державний орган.
2. Регламент роботи державного органу.
3. Положення про підрозділ з питань взаємодії.
4. Структура державного органу.
5. Адміністративні регламенти управлінських процесів, пов'язаних із забезпеченням функції «взаємодія з громадськістю».
6. Положення про громадську раду при державному органі.
7. Положення про інші дорадчо-консультативні органи.
8. Орієнтовний план консультацій із громадськістю на попередній та поточний рік.
9. Звіт про виконання орієнтовного плану консультацій із громадськістю.
10. План заходів на виконання Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства¹² на поточний та попередній роки (за період, коли підготовка таких звітів вимагалася).
11. Звіти з реалізації плану заходів на виконання Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства на поточний та попередній роки (за період, коли підготовка таких звітів вимагалася).
12. Заходи з реалізації Плану дій із впровадження Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» у 2014–2015 роках.
13. Посадові інструкції відповідних працівників.
14. Комунікаційна стратегія (за наявності).
15. Публічні звіти про роботу державного органу за попередні два роки.
16. Публічний звіт керівника державного органу за минулий рік.
17. Звіти про використання коштів державного бюджету.

¹² Необхідно взяти до уваги, що 26 лютого 2016 року було затверджено Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016–2020 роки. Уряд щороку затверджує план заходів з реалізації цієї стратегії.

ПИТАННЯ

ДЛЯ ІНТЕРВ'Ю З ПРЕДСТАВНИКОМ ДЕРЖАВНОГО ОРГАНУ

Інтерв'ю проводиться з представником державного органу, який безпосередньо за своїми посадовими обов'язками відповідає за забезпечення взаємодії з громадськістю.

1. Наша оцінка передбачає аналіз процесів взаємодії з громадськістю на чотирьох рівнях: інформування, консультації з громадськістю, залучення до процесу вироблення та оцінки політики (діалог), партнерство. Отже, опишіть у цілому, як забезпечується функція взаємодії з громадськістю у вашій установі.
2. Яким чином інституалізовано взаємодію з громадськістю у вашій установі? Чи існує окремий підрозділ, який забезпечує цю функцію? Які у нього повноваження та ресурсне забезпечення (персонал, технічні засоби тощо)?

РІВЕНЬ «ІНФОРМУВАННЯ»

3. Чи існує у державного органу цілісна комунікаційна стратегія? Якщо існує, то ким і коли її затверджено? Які її основні положення?
4. Якими основними каналами комунікації ви інформуєте громадськість про роботу державного органу?
5. На які цільові групи спрямоване інформування?
6. Чи практикується у вашому державному органі підготовка та оприлюднення річних звітів про результати діяльності? Яким чином ваш державний орган інформує громадськість про результати своєї діяльності?
7. Яким чином громадськість інформують про діяльність державного органу на різних етапах вироблення та впровадження державної політики у сфері _____?
8. Якими чином громадськість інформують про зміст чи сутність державної політики у сфері _____?

9. Чи створено систему обліку публічної інформації, розпорядником якої є ваш держвний орган?
10. Чи затверджено у вашому державному органі перелік відомостей, що становлять службову інформацію? Коли і ким? Чи оприлюднено цей перелік?
11. Якими чином оприлюднюється публічна інформація, розпорядником якої є ваш держвний орган?
12. Яким чином забезпечується доступ до публічної інформації?
13. Чи існує окремий підрозділ, окрема відповідальна особа з питань доступу до публічної інформації?
14. Якими чином забезпечується доступ до відкритих баз даних, якими володіє ваш держвний орган?
15. Яким чином виконується вимога Бюджетного кодексу щодо того, що головні розпорядники коштів Державного бюджету гадають звіти про витрачання бюджетних коштів у розрізі економічної класифікації видатків до 15 квітня?
16. Чи додається до звіту про витрачання бюджетних коштів розшифрування (деталізація) витрат за статтями, які перевищують 5 млн грн?
17. Яким чином проводиться публічний звіт керівника державного органу (відповідно до вимог Закону України «Про державну службу»)?
18. Які сильні та слабкі сторони загалом можна окреслити у взаємодії з громадськістю в частині інформування? Чи є у вашої установи практики, моделі, які можна поширити чи застосувати в інших державних органах?

РІВЕНЬ «КОНСУЛЬТАЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ»

19. Якими чином у вашому державному органі побудовано систему проведення консультацій з громадськістю під час формування та реалізації державної політики?
20. Чи містить регламент спеціальні норми, процедури, вимоги щодо консультацій із громадськістю?
21. Опишіть процедуру консультації з громадськістю на прикладі будь-якої політики, розроблення рішення тощо. Хто ініціює консультації? Яким чином розробляється консультаційний документ? Яким чином і хто визначає форму консультацій? Яким чином особа може отримати роз'яснення чи додаткову інформацію щодо порядку участі в консультаціях? Яким чином збираються та узагальнюються пропозиції?

22. Чи існує перспективний план проведення консультацій? Наскільки цей план актуальний?
23. Яким чином громадськість дізнається чи може дізнатися про плани вашої установи щодо вироблення тієї чи іншої політики, ухвалення того чи іншого НПА?
24. Які форми консультацій із громадськістю використовуються у вашому державному органі?
25. Опишіть механізм зворотного зв'язку з громадськістю в процесі впровадження ухвалених вашою установою рішень, реалізації чинної державної політики у сфері _____?
26. Як організовано звітування про результати консультацій із громадськістю?
27. Як враховуються чи відхиляються пропозиції, що надійшли в процесі консультацій?
28. Окресліть слабкі та сильні сторони роботи вашого державного органу в частині консультацій із громадськістю? Що можна вдосконалити? Чи існують стандарти, позитивні практики, які можна поширити на інші державні органи?

РІВЕНЬ «ЗАЛУЧЕННЯ ДО ПРОЦЕСУ ВИРОБЛЕННЯ ПОЛІТИКИ»

29. Чи створено громадську раду при вашому державному органі? Які ще існують дорадчо-консультативні органи?
30. Наскільки ці органи є репрезентативними з точки зору заінтересованих сторін?
31. Наскільки діяльність цих органів є відкритою та прозорою?
32. Розкажіть детально про практику взаємодії вашого державного органу з громадською радою, з іншими дорадчо-консультативними органами.
33. Оцініть, наскільки дорадчо-консультативні органи справді впливають на зміст рішень, що ухвалюються вашою установою, чи політику, яку формує ваш державний орган.
34. Чи проводилася громадська експертиза діяльності вашого державного органу? Яким чином установа сприяла її проведенню??
35. у чому полягають результати та наслідки проведення таких громадських експертиз?

36. Яким чином відбувається розгляд експертних пропозицій та врахування їх у роботі?
37. Які сильні та слабкі сторони проявляються в роботі вашого державного органу в частині залучення громадськості до вироблення державної політики в сфері _____?Що можна вдосконалити? Чи існують стандарти, позитивні практики, які можна поширити на інші державні органи?

РІВЕНЬ «ПАРТНЕРСТВО»

38. Чи має ваш державний орган досвід укладення довгострокових або короткострокових договорів (меморандумів, декларацій тощо) про співпрацю з тими чи іншими організаціями громадянського суспільства?
39. Які форми партнерства існують? Наскільки вони стали?
40. Чи практикується у державному органі проведення конкурсів з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка? Як саме це відбувається?

ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ФОКУС-ГРУПИ ІЗ СПІВРОБІТНИКАМИ ДЕРЖАВНОГО ОРГАНУ

ДОДАТОК 4

Учасники фокус-групи: керівники структурних підрозділів або працівники структурних підрозділів, які в межах своїх посадових обов'язків відповідальні за взаємодію з громадськістю. **Тривалість:** 1,5–2 години.

ОРІЕНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

Тематичний блок 1. Стан взаємодії державного органу з громадськістю

1. Як ви оцінюєте поточний рівень взаємодії органу виконавчої влади, який ви представляєте, з громадськістю?
2. *Залежно від отриманих відповідей на попереднє запитання:*
 - якщо стан взаємодії оцінено як належний, високий: Завдяки чому вдалося досягти такого стану та підтримувати його?
 - якщо стан взаємодії оцінено як неналежний, низький: Які причини такого стану? Яким чином можна покращити рівень взаємодії з громадськістю?
3. З якими представниками громадськості найчастіше взаємодіє ваш підрозділ, з яких питань формування та реалізації державної політики?
4. Які форми чи механізми взаємодії з громадськістю ви найчастіше використовуєте?
5. *Залежно від отриманих відповідей на попереднє запитання:* Наведіть приклади застосування форм та механізмів взаємодії з громадськістю на практиці.

Тематичний блок 2. Організація взаємодії з громадськістю в державному органі

6. Який структурний підрозділ чи окремих працівник виконує функції організації взаємодії з громадськістю?
7. Яким чином ваш структурний підрозділ координує свою діяльність з питань взаємодії з громадськістю з іншими структурними підрозділами державного органу?
8. Якщо у вас виникають проблемні питання щодо взаємодії з громадськістю, як ви їх вирішуєте?
9. Яким чином можна покращити рівень організації взаємодії вашого державного органу з громадськістю?

ЗРАЗОК АНКЕТИ

ДЛЯ ОПИТУВАННЯ ЧЛЕНІВ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ ПРИ ОРГАНІ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

ДОДАТОК 5

Шановний респонденте!

_____ проводить оцінку діяльності _____ за напрямом «взаємодія з громадськістю». Пропонуємо вам заповнити анкету, присвячену питанням взаємодії органу виконавчої влади з громадською радою. Анонімність відповідей гарантовано, дані буде використано в узагальненому вигляді. Ваша участь у дослідженні допоможе ґрунтовно вивчити зазначену тему. Дякуємо за участь у дослідженні!

1. Звідки ви дізналися про установчі збори з оновлення складу громадської ради при _____?
 З офіційного веб-сайту органу виконавчої влади
 З урядового веб-сайту «Громадянське суспільство і влада»
 Від колег, знайомих
 Інше (вказіть, з якого саме джерела інформації) _____
2. На вашу думку, чи було під час підготовки й проведення установчих зборів дотримано всі процедури, визначені Типовим положенням, затвердженим постановою Кабінету Міністрів від 03.11.2010 р. №996?
 Так Ні Важко сказати
Які саме _____
3. Чи є актуальною інформація про діяльність громадської ради, оприлюднена на офіційному веб-сайті органу виконавчої влади в рубриці «Громадська рада»?
 Так Ні Важко сказати

4. Чи надає орган виконавчої влади приміщення для проведення засідань громадської ради?
- Так Ні Так, але процес отримання приміщення ускладнений
5. Яку ще допомогу отримує громадська рада від органу виконавчої влади?
- Приміщення для роботи секретаріату громадської ради
- Засоби телефонного зв'язку
- Доступ до інтернету
- Фото- та відеоспровід
- Приміщення для проведення засідань комітетів громадської ради, інших заходів
- Тиражування матеріалів
- Нічого з вищеперахованого
- Інше (вказіть, що саме) _____
6. З якою періодичністю відбуваються засідання громадської ради, членом якої ви є?
- _____
7. Хто від органу виконавчої влади зазвичай присутній на засіданнях громадської ради?
Вкажіть деталі. _____
8. Чи брав участь у засіданні громадської ради керівник органу виконавчої влади?
- Так Ні
9. Чи звертався орган виконавчої влади до громадської ради з проханням надати пропозиції до орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю на _____ рік?
- Так Ні Не знаю

10. Якщо громадська рада подавала такі пропозиції, то чи були вони враховані органом виконавчої влади?
- Так Ні Не знаю
11. Чи подавала громадська рада протягом _____ рр. пропозиції щодо організації консультацій із громадськістю, зокрема не передбачених орієнтовним планом?
- Так Ні Не знаю
- Якщо громадська рада подавала такі пропозиції, то чи були вони враховані органом виконавчої влади?
- Так Ні Не знаю
12. З вашого досвіду роботи, чи надавалися на розгляд громадській раді нормативно-правові акти, винесені органом виконавчої влади на громадське обговорення?
- Так, усі (вказіть орієнтовну кількість у _____ рр. _____)
- Так, але не всі (вказіть орієнтовну кількість у _____ рр. _____)
- Ні
- Не знаю
13. Чи зверталася громадська рада до органу виконавчої влади з питань отримання іншої інформації, документів, необхідних для діяльності громадської ради?
- Так Ні Не знаю
14. Якщо так, то чи була така інформація, документи надані?
- Так Ні Не знаю
15. Чи бере голова громадської ради участь у засіданнях колегії органу виконавчої влади?
- Так, він є постійним членом колегії Так, його запрошують на окремі засідання
- Ні Не знаю

16. Чи повідомляють членам громадської ради рішення органу виконавчої влади за результатами розгляду пропозицій громадської ради?
- Так, через офіційний веб-сайт органу виконавчої влади Так, в інший спосіб
- Ні Не знаю
17. Чи містять рішення органу виконавчої влади за результатами розгляду пропозицій громадської ради відомості про врахування пропозицій громадської ради або причини їх відхилення?
- Так Ні Не знаю
18. Оцініть, будь ласка, рівень взаємодії громадської ради та органу виконавчої влади за 5-бальною шкалою (1 — найнижчий бал, 5 — найвищий бал): 1; 2; 3; 4; 5. Обґрунтуйте свою оцінку. _____
19. Ваші зауваження / пропозиції щодо покращення взаємодії між громадською радою та органом влади. _____
20. Наскільки громадська рада при органі виконавчої влади, на вашу думку, є дієвим інструментом підвищення якості роботи органу, при якому вона створена(за 5бальною шкалою, 1 — найнижчий бал, 5 — найвищий бал): 1; 2; 3; 4; 5.
21. Чи існують проблеми, які заважають ефективній роботі громадської ради? Поясніть свою позицію. _____

Ваша стать: Жіноча Чоловіча

Ваш вік: _____ років

Дата опитування: _____

БЮДЖЕТНИЙ КОДЕКС

Стаття 28. Доступність інформації про бюджет

Головні розпорядники коштів державного бюджету (місцевих бюджетів у разі застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі): здійснюють публічне представлення та публікацію інформації про бюджет за бюджетними програмами та показниками, бюджетні призначення щодо яких визначені законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет), відповідно до вимог та за формою, встановленими Міністерством фінансів України, до 15 березня року, що настає за звітним;

оприлюднюють шляхом розміщення на своїх офіційних сайтах паспорти бюджетних програм на поточний бюджетний період (включаючи зміни до паспортів бюджетних програм) у триденний строк з дня затвердження таких документів та звіти про виконання паспортів бюджетних програм за звітний бюджетний період, включаючи інформацію про стан реалізації інвестиційних проектів за бюджетними програмами із зазначенням ступеня їх готовності та обсягів коштів, необхідних для завершення таких проектів, у триденний строк після подання таких звітів до Міністерства фінансів України (місцевих фінансових органів).

Разом з інформацією про бюджет головні розпорядники бюджетних коштів публікують оголошення про час та місце проведення публічного представлення такої інформації.

Публічне представлення інформації про виконання місцевих бюджетів (крім бюджетів сіл і селищ) відповідно до показників, бюджетні призначення щодо яких затверджені рішенням про місцевий бюджет, здійснюється до 20 березня року, що настає за звітним. Інформація про час і місце публічного представлення такої інформації публікується разом з інформацією про виконання відповідних бюджетів.

Публічне представлення інформації про виконання бюджету села, селища здійснюється у порядку, визначеному відповідною місцевою радою.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Національного
агентства України
з питань державної служби
20.12.2016 №277

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
11 січня 2017 р.
за №28/29896

ТИПОВИЙ ПОРЯДОК
проведення публічного звіту керівника органу виконавчої влади

I. Загальні положення

1. Цей Типовий порядок встановлює загальні вимоги до організаційних та технічних заходів щодо підготовки і проведення публічного звіту керівника органу виконавчої влади (далі — публічний звіт).
2. Цей Типовий порядок поширюється на керівників усіх органів виконавчої влади, крім міністрів.
3. Мета публічного звіту — належне інформування громадськості про підсумки діяльності, забезпечення належної прозорості та підзвітності відповідного органу виконавчої влади.

II. Підготовка та оприлюднення публічного звіту

1. Щороку до 25 лютого органи виконавчої влади готують звіт про свою діяльність за попередній рік.
2. Керівник органу виконавчої влади відповідає за дані, наведені у публічному звіті.
3. Територіальні органи за дорученням керівника органу виконавчої влади вищого рівня готують матеріали згідно зі своєю компетенцією для наповнення публічного звіту.
4. При формуванні публічного звіту можуть використовуватися таблиці, діаграми, презентації, фотографії, слайди тощо.
5. Інформація про проведення публічного звіту розміщується не пізніше як за тиждень до його проведення на офіційному веб-сайті відповідного органу виконавчої влади та веб-сайті «Громадянське суспільство і влада».
6. Інформація про проведення публічного звіту в обов'язковому порядку містить регламент проведення публічного звіту, час, дату та місце проведення, відомості про відповідальний структурний підрозділ із зазначенням відповідальної особи та контактну інформацію.

7. Публічний звіт проводиться у формі офіційного виступу керівника органу виконавчої влади не пізніше ніж через 15 календарних днів з дня його оприлюднення на офіційному веб-сайті відповідного органу виконавчої влади та веб-сайті «Громадянське суспільство і влада» із запрошенням представників громадських рад, громадських об'єднань, організацій роботодавців, професійних спілок, некомерційних організацій, експертів відповідних галузей і засобів масової інформації.
8. Регламент публічного звіту передбачає можливість виникнення запитань від присутніх представників громадських рад, громадських об'єднань, організацій роботодавців, професійних спілок, некомерційних організацій, експертів відповідних галузей і засобів масової інформації.

III. Структура публічного звіту

1. Інформація про результати роботи органу виконавчої влади (завдання та заходи органу виконавчої влади, їх виконання).
Визначаються заходи, які було здійснено, та завдання, які було виконано органом виконавчої влади для досягнення стратегічних цілей.
2. Аналіз діяльності органу виконавчої влади (досягнення результатів завдань та заходів).
Зазначаються результати, яких було досягнуто у сфері виконання поставлених завдань та заходів.
3. Використання коштів державного бюджету.
Наводиться співвідношення бюджету поточного року з фактичними витратами попереднього року, а також здійснюється аналіз ефективності використаних коштів та порівняння з попереднім звітним періодом.
4. Організаційна інформація.
Зазначаються структура органу виконавчої влади, зміни у структурі органу виконавчої влади (якщо такі відбувалися за звітний період), кількість та основні характеристики роботи територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління органу виконавчої влади.
5. Інша інформація в межах компетенції органу виконавчої влади, що може бути винесена на публічне обговорення.

ПЕРЕЛІК ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ УКРАЇНИ ЩОДО УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ У ФОРМУВАННІ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

Законо України:

1. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27 лютого 2014 року №794-VII.
2. Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» від 5 липня 2012 року №5073-VI.
3. Закон України «Про громадські об'єднання» від 22 березня 2012 року №4572-VI.
4. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року №2939-VI.
5. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 року №3477-IV.
6. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 11 вересня 2003 року №1160-IV.
7. Закон України «Про соціальні послуги» від 19 червня 2003 року №966-IV.
8. Закон України «Про політичні партії в Україні» від 5 квітня 2001 року №2365-III.
9. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15 вересня 1999 року №1045-XIV.
10. Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» від 1 грудня 1998 року №281-XIV.
11. Закон України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» від 7 жовтня 1997 року №554/97-ВР.
12. Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» від 23 вересня 1997 року №539/97-ВР.
13. Закон України «Про звернення громадян» від 2 жовтня 1996 року №393/96-ВР.

14. Закон України «Про телебачення та радіомовлення» від 21 грудня 1993 року №3759-XII.
15. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 1 липня 1993 року №3356-XII.
16. Закон України від 24 грудня 1993 року №3814-XII «Про Національний архівний фонд та архівні установи».
17. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19 листопада 1992 року №2801-XII (розділ III ст. 24 «Участь громадськості в охороні здоров'я»).
18. Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» від 16 листопада 1992 року №2782-XII.
19. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 року №2657-XII.
20. Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23 квітня 1991 року №987-XII.
21. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23 травня 2017 року №2059-VIII.

Укази Президента України:

22. Указ Президента України від 26 лютого 2016 року №68/2016 «Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні».
23. Указ Президента України від 14 жовтня 2014 року №808/2014 «Про Національну раду з питань антикорупційної політики».
24. Указ Президента України від 30 травня 2012 року №366/2012 «Питання секретаріату Національної тристоронньої соціально-економічної ради».
25. Указ Президента України від 5 травня 2011 року №548/2011 «Про першочергові заходи щодо забезпечення доступу до публічної інформації в допоміжних органах, створених Президентом України».
26. Указ Президента України від 5 травня 2011 року №547/2011 «Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації».
27. Указ Президента України від 2 квітня 2011 року №347/2011 «Про Національну тристоронню соціально-економічну раду».

28. Указ Президента України від 7 лютого 2008 року №109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування».
29. Указ Президента України від 20 жовтня 2005 року №1497/2005 «Про першочергові завдання щодо впровадження новітніх інформаційних технологій».
30. Указ Президента України від 31 липня 2004 року №854/2004 «Про забезпечення умов для більш широкої участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».
31. Указ Президента України від 1 серпня 2002 року №683/2002 «Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади».
32. Указ Президента України від 17 травня 2001 року №325/2001 «Про підготовку пропозицій щодо забезпечення гласності та відкритості діяльності органів державної влади».
33. Указ Президента України від 31 липня 2000 року №928/2000 «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні».

Постанови Кабінету Міністрів України:

34. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року №265 «Про затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015–2017 роки».
35. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року №544 «Про утворення Ради з питань комунікацій».
36. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2013 року №324 «Про затвердження Порядку здійснення соціального замовлення за рахунок бюджетних коштів».
37. Постанова Кабінету Міністрів від 15 квітня 2013 №316 «Про затвердження нового складу Координаційної ради з питань реалізації в Україні Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд»».

38. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 року №61 «Питання проведення антидискримінаційної експертизи та громадської антидискримінаційної експертизи проектів нормативно-правових актів».
39. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 грудня 2012 року №1212 «Про затвердження Порядку ведення Реєстру громадських об'єднань».
40. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 червня 2012 року №658 «Про утворення Ради голів громадських рад при органах виконавчої влади».
41. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 червня 2012 року №671 «Деякі питання реалізації в Україні Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд»».
42. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 року №1049 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка».
43. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 року №583 «Питання виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» в Секретаріаті Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органах виконавчої влади».
44. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року №996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».
45. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2009 року №898 «Про взаємодію органів виконавчої влади, Секретаріату Кабінету Міністрів України та державної установи «Урядовий контактний центр».
46. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 року №976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади».
47. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2004 року №150 «Про офіційне оприлюднення регуляторних актів, прийнятих місцевими органами виконавчої влади, територіальними органами центральних органів виконавчої влади та їх посадовими особами, і внесення змін до Порядку оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади».

48. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 року №208 «Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи «Електронний уряд».
49. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002 року №1302 «Про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості у діяльності органів виконавчої влади».
50. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 січня 2002 року №3 «Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади».

Розпорядження Кабінету Міністрів України:

51. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року №779-р «Про схвалення Стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018–2021 роки».
52. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 травня 2017 року №296-р «Про затвердження плану заходів на 2017 рік щодо реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016–2020 роки».
53. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2012 року №556-р «Про схвалення Стратегії реформування системи надання соціальних послуг».
54. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2010 року №2311 «Про проведення публічного громадського обговорення системних соціально-економічних реформ».
55. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2010 року №1912-р «Деякі питання удосконалення роз'яснювальної роботи органами виконавчої влади».
56. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 січня 2010 року №85-р «Про схвалення Концепції проекту Закону України «Про основні засади державної комунікативної політики».
57. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 жовтня 2004 року №759-р «Про роботу центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення відкритості у своїй діяльності, зв'язків з громадськістю та взаємодії із засобами масової інформації».

58. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2002 року №48-р «Про залучення представників молодіжних громадських організацій до роботи на громадських засадах у центральних органах виконавчої влади».
59. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року №297-р «Про затвердження плану заходів на 2018 рік щодо реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016–2020 роки».

Накази Міністерства юстиції України:

60. Наказ Міністерства юстиції України від 9 лютого 2016 року №359/5 «Про затвердження Порядку державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 9 лютого 2016 року за №200/28330.
61. Наказ Міністерства юстиції України від 6 січня 2016 року №15/5 «Про затвердження форм заяв у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 06 січня 2016 року за №14/28144.
62. Наказ Міністерства юстиції України від 23 червня 2011 року №1707/5 «Про затвердження положень про територіальні органи Міністерства юстиції України», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 червня 2011 року за №759/19497.

Накази Державного комітету телебачення і радіомовлення України:

63. Наказ Державного комітету телебачення і радіомовлення України від 15 жовтня 2013 року №199 «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення Положення про структурний підрозділ з інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної, Київської, Севастопольської міської державної адміністрації».
64. Спільний наказ Державного комітету телебачення і радіомовлення України від 26 березня 2003 року №59 та Міністерства юстиції України від 14 квітня 2003 року №314/7 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо положень про управління (відділи) з питань взаємодії з засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю апаратів центральних і місцевих органів виконавчої влади».

